

PRESSMEDDELANDE nr 46/26

Luxemburg den 24 mars 2026

Domstolens dom i mål C-767/23 | [Remling]¹

En nationell domstol som dömer i sista instans måste alltid motivera sitt beslut att inte begära ett förhandsavgörande från EU-domstolen

Även om en sådan domstol har rätt att ogilla överklaganden med en summarisk motivering, måste den i alla händelser på ett specifikt och konkret sätt redogöra för varför ett av undantagen från skyldigheten att begära förhandsavgörande är tillämpligt

I detta mål hade EU-domstolen att ta ställning till om den möjlighet som nederländsk rätt ger en högsta domstolsinstans att ogilla ett överklagande med enbart en summarisk motivering är förenlig med unionsrätten. Syftet med den nationella lagstiftningen var att i strävan efter en god rättsskipning korta ner processerna och göra det möjligt för den domstolen att ägna mer tid åt viktiga mål. EU-domstolen betonar den centrala roll som intas av förfarandet för förhandsavgörande i allmänhet och av skyldigheten att begära förhandsavgörande i synnerhet för unionens domstolssystem, och påminner om att en högsta domstolsinstans har en skyldighet att begära förhandsavgörande, och att den skyldigheten bara upphör i tre fall: 1) om den unionsrättsliga fråga som tagits upp inte är relevant, 2) om den unionsrättsliga bestämmelsen i fråga redan har tolkats av EU-domstolen, och 3) om denna tolkning är så uppenbar att det inte finns utrymme för rimligt tvivel. När en högsta domstolsinstans anser att någon av dessa tre situationer föreligger måste den motivera sitt beslut att inte vända sig till EU-domstolen genom att specifikt och konkret redogöra för varför den anser att det inte finns anledning att göra det. En högsta domstolsinstans får anamma de skäl som underinstansen har anfört i målet, förutsatt att underinstansen har förklarat varför målet faller under någon av de tre ovannämnda situationerna.

En marockansk medborgare, vars hustru och barn är bosatta i Nederländerna och har nederländskt medborgarskap, ansökte i Nederländerna om uppehållstillstånd med giltighet i hela Europeiska unionen. Ansökan avslogs med motiveringen att han redan hade uppehållstillstånd i Spanien. Han överklagade det beslutet till domstolen i Haag, med säte i Utrecht (Nederländerna). Överklagandet ogillades, och han överklagade då vidare till Högsta förvaltningsdomstolen i Nederländerna. Högsta förvaltningsdomstolen anser att svaret på den fråga om tolkningen av unionsrätten som den marockanske medborgaren har ställt framgår tydligt av EU-domstolens praxis. Därför är domstolen inte skyldig att begära ett förhandsavgörande, utan kan avgöra målet med en summarisk motivering.

Denna möjlighet att lämna en summarisk motivering föreskrivs i den nationella utlänningslagen. Den återspeglar den jämvikt som den nederländska lagstiftaren velat uppnå mellan möjligheten att kunna överklaga i alla utlänningsmål och Högsta förvaltningsdomstolens behov av att kunna koncentrera sig på frågor som behöver besvaras med hänsyn till en enhetlig rättstillämpning, rättsutvecklingen eller rättsskyddet i allmänhet.

Högsta förvaltningsdomstolen vill få klarlagt om den måste motivera utförligt varför den anser sig inte behöva begära ett förhandsavgörande. Den har därför beslutat att vända sig till EU-domstolen.

EU-domstolen påminner i sin dom för det första om att nationella domstolar vilkas avgöranden inte kan överklagas har en skyldighet att begära förhandsavgörande. Det finns dock tre undantag från den skyldigheten (att den unionsrättsliga frågan inte är relevant, att den unionsrättsliga bestämmelsen redan har tolkats av EU-domstolen eller att tolkningen är

uppenbar ("acte clair")).²

Med hänsyn till den **grundläggande roll som förfarandet för förhandsavgörande spelar i unionens rättsordning** måste en sådan domstol, om den med stöd av något av dessa undantag avstår från att vända sig till EU-domstolen, **i alla händelser motivera sitt beslut och utifrån de faktiska och rättsliga omständigheterna på ett specifikt och konkret sätt redogöra för varför ett av dessa tre undantag är tillämpligt.**

Att en medlemsstat tillåter en domstol att använda sig av en summarisk motivering, för att i strävan efter en god rättsskipning korta ner rättsprocesserna, ändrar inte på detta. Även i det fallet är en högsta domstolsinstans fortfarande skyldig att **på ett specifikt och konkret sätt redogöra för varför den anser det motiverat att inte begära ett förhandsavgörande från EU-domstolen.**

En högsta domstolsinstans får anamma de skäl som underinstansen har angett i det aktuella målet, förutsatt att underinstansen har redogjort för varför den ansåg antingen att den unionsrättsliga fråga som tagits upp inte var relevant, att den aktuella unionsbestämmelsen redan hade tolkats av EU-domstolen eller att tolkningen var uppenbar och inte lämnade utrymme för rimligt tvivel.

PÅPEKANDE: Begäran om förhandsavgörande gör det möjligt för domstolarna i medlemsstaterna att, i ett mål som pågår vid dem, vända sig till EU-domstolen med frågor om tolkningen av unionsrätten eller om giltigheten av en unionsrättsakt. Domstolen avgör inte målet vid den nationella domstolen. Det är den nationella domstolen som ska avgöra målet i enlighet med EU-domstolens avgörande. Detta avgörande är på samma sätt bindande för de övriga nationella domstolar där en liknande fråga uppkommer.

Detta är en icke-officiell handling avsedd för massmedia och den är inte bindande för domstolen.

Domen i [fulltext och eventuellt en resumé](#) av domen publiceras på webbplatsen CURIA dagen för avkunnandet.

Kontaktperson för press: Jarosław Zasada ☎ +352 4303 2083.

Håll dig uppdaterad!

¹ Förevarande mål har getts ett fiktivt namn. Detta namn är inte någon av rättegångsdeltagarnas verkliga namn.

² Dom av den 6 oktober 1982, Cilfit, [283/81](#), och dom av den 6 oktober 2021, Consorzio Italian Management och Catania Multiservizi, [C 561/19](#) (se även pressmeddelande [nr 175/21](#)).